

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. Στφ. IV, 105 / 1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-31 Ιανουαρίου 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Χλιμπερίτα - Φλωριάδος - Αἰτωλίας*
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Βουλτα*.....
Νομοῦ *Αἰτωλοακαρνανίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Γεώργιος*
Κωνσταντασιῆς.. ἐπάγγελμα *διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀμφιδοχίας*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *1½ ἔτη*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ἀντώνιος Χριστοδούλου*.....

ἡλικία.. *54 ἔτη* γραμματικαὶ γνώσεις *Α' Δημοτικῶν*.....

..... τόπος καταγωγῆς *Χλιμπερίτα -*

Φλωριάδος - Αἰτωλοακαρνανίας.....

β) *Εὐάγγελος Καραδήμις, 60 ἔτη, ἐκ Χλιμπερίτου - Φλωριάδος.*
ἡγεμόματος. -

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Αἱ ὁμαδαὶ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ πρᾶσι -*
τοιαυτὰ διὰ σπορῶν καὶ αἱ ἐπὶ ὁμαδαὶ διὰ βοσκήν. -
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα. -*
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς τοὺς χωρικοὺς [Γεώργιος Ν. Κωνσταντασιῆς, διδάσκαλος.
ἡ σωλὴ αὐτῆς ἐλήφθη ἀπὸ τῆς 3-23 Δεκεμβρίου 1969]
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Ὁ πατὴρ διανεμεῖ τὴν περιουσίαν μετὰ*
τὸν γάμον τῶν τέκνων του. -

- β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται ἐν τῇ γεωργίᾳ καὶ τῇ κτηνοτροφίᾳ. —

- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ ἐν τῇ γεωργίᾳ. —*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ..

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; ...

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγῆτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθὸν εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Εἰς Σζάνον. Ἀμφιλοχίαν, εἰς Κατοχὴν. —*

Αἰτωλίας καὶ εἰς Πελοπόννησον. —

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται *Ναί* .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Εἰς ἐργάται. —*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
Με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.).

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἐγινε χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων ἀπὸ τοῦ 1950 καὶ ἐπεὶθεν.
 ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.
 2. 5. 8.
 3. 6. 9.

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

...Ὁ γεωργός. —

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Ὡς ἡ κατωτέρω διὰ τοῦ σταυροῦ σημειωθείσα μορφή ξυλίνου ἀρότρου. —*

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *Ὡς τὸ ἀνωτέρω διὰ τοῦ σταυροῦ σημειωθέν ἄροτρον. —*

1. Χειρολαβὰ	6. Σταβάρι	11.
2. Κοντάρι	7. Κλειδί	12.
3.	8. Φτερά	13.
4. Σφήνα	9. Υγί	14.
5. Σπάθη	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

Ἡ μορφή τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο καὶ εἶναι ἡ αὐτή, ὡς ἡ ὡς ἀνωτέρω σημειωθείσα διὰ τοῦ σταυροῦ μορφή ξυλίνου ἀρότρου. —

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ἦτο καὶ εἶναι μιᾶς μορφῆς ὡς τὰ κατωτέρω
εἰκονιζόμενα. —

ὕνι

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ὡς ἢ κατωτέρω εἰκονιζο-
μεν. —

ὡς τὰ κατωτέρω εἰκονιζόμενα. —

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.

ἦτο καὶ εἶναι κατασκευασμένη ἐκ ξύλου. —

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφαί. ὡς τὰ κα-
τωτέρω εἰκονιζόμενα. —

πριόνι

ἀρίδα

ριπί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. ἵππος, ἡμίονος......
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; Δύο ζῶα......
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ., λουριά, λοῦρα, ζευῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

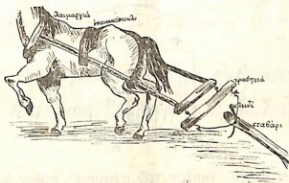

ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;
Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....*ἢ κατωτέρω ἐκπονημέν.*.....

ζ'. Ἀροτρίαισις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθέσει εἰς τὸν τύπον σας *1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ).*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

.....*ἢ εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα.*.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

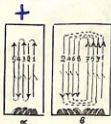
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

.....*Με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὴν λαμαρξή.*.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.. *Μέ. ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'...*
εὐθείαν γραμμήν. ὡς εἰς τὸ σχεδιαγράμμα.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, ντάμιες, σπασίτες, μεσδράδες κ.λ.π.);

... *Εἰς σπορίδας.*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακιάν;

... *Μέ αὐλακιάν ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά).*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *ἢ διακρίσεις μετὰ τὸ ὑνί.*

... *Πλαγίως καὶ βαθιὰ.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

Εἰς τὸ ὄργωμα, τὸ διβόλισμα καὶ τὴν σποράν. -

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*..Τρία ὀργώματα κατὰ Φεβρουάριον, Μάρτιον
..καὶ Ἀπρίλιον. Ὁργωμα, διβόλισμα, σπορά..*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Δύο ὀργώματα κατὰ Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον
Ὁργωμα, σπορά.*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σίτου ἢ ἄλλο δημητριακόν. *Μ.*

*ἀχρονάταιους τοῦ χωραφιοῦ ἐπαρίσται εἰς τὴν κη-
πὴν τοῦ γεωργοῦ.*

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.), καὶ κατὰ
ποίαν ἐποχὴν; *Δύο διὰ τὸν σῖτον, τρία διὰ τοὺς ἀραβοσίτους,
τὸν Ὀκτωβρίον μὲν διὰ τὸν σῖτον καὶ τὸν Μάρτιον διὰ τοὺς*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. *ἀραβοσί-
π.χ. τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *..τὸ σακκούλι.*

*Εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπέρμα καὶ ἐξ αὐτοῦ...
λαμβάνόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;..*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλεί-
ψει δὲ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

... Τὸ καθαρίσμα τοῦ πεδαρίου, τῶν φτερῶν κ. ἄ.

... καὶ τοῦ δυοῦ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν γίνεται...

... μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρῶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοπο-
θετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκροι τοῦ βουκέντρου. —

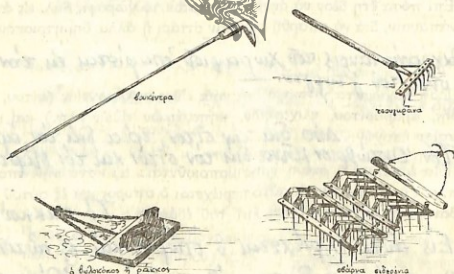
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδω-

σις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα).

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάππ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάππα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *Διὰ τὸ σκάψιμον καὶ σκάθισμα τῶν ἀγρῶν γίνεται χρῆσις τῶν κασμάς καὶ τῆς τούλας ὡς τὰ κοινωτέρω ἐκπονηθέντα (κασμός, τούλα).* —

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν
.. τὸν .. ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) .. βοηθοὺν .. εἰς τὸ .. ὄργωμα .. τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας. —

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους. *Τὰ προαριθμωμένα διὰ τῆς καλλιέργειας τῶν ὀσπρίων καὶ τῶν δημητριακῶν. Ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐγένετο ὡς τῶν δημητριακῶν.*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Ἡ ἐκδοχὴ χωραφιῶν διὰ καλλιέργειαν τροφῶν τῶν ζώων ἐπαφίεται εἰς τὴν .. πρῶτην .. τῶν γεωργῶν. —*

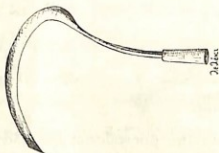
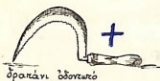
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Τὰ γεωμήλα φυτεύονται ἐπὶ τῶν οὐρανίων γῶν. τῶν γῶν μετὰ τῶν ἰνδῶν μετρου. —*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μέ. δρεπάνι*.....
ὡς. τὸ. κατωτέρω. εἰκονιζόμενα. (δραπάνη.....
ὀδοντωτά). καί. σημειωθέν. διὰ. σταυροῦ. —

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....

ΑΘΗΝΩΝ.....

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Μέ. δρέπανα καί. μέ. κόσσες. —*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλεῖου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....
ὀδοντωτή. ὡς. τὰ. ἄνω. εἰκονιζόμενα. α). δρεπάνι. ὀδοντωτό. καί. β). κόσση. —

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
ὡς. τὰ. ἄνω. εἰκονιζόμενα. α). δρεπάνι. ὀδοντωτό. καί. β). κόσση. —

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Οἱ γεωργοὶ προμηθεύονται τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα ἐκ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου.* —
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρῆσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τρρφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦτο καὶ ἐνταῦθα ἐν χρῆσει ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλαδή δι' ἐκριζώσεως τῶν ὀσπρίων (π.χ. τῶν ρεβιθιῶν καὶ τῆς ρόβης).* —

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὃ σίτρος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Εἴκει ἐκατοστῶν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.* —

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐλέγοντο ψάρες ἢ κοτσες.* —

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτοιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέταν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα.* —

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί. Αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.* —

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκυλίαις. *Χερόβολα ἢ μάσσα.*.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;.....

*Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Δὲν ὑπῆρχαν οὔτε...
ὑπάρχαν. Ἐπαγγελματίαι θερισταί.*.....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξακοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐδίδετο καὶ δίδεται προσοχή ὡς πρὸς τὴν
Τρίτην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος. —

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

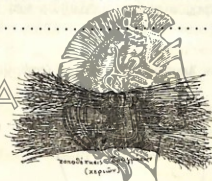
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Μένουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν ἐπὶ πέντε ἡμέρας καὶ ὕστερα γίνεται τὸ δέσιμον τῶν θερισμένων σταχύων. —

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδενοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

..Τοὺς, στάχυν, ἔδενε, ὁ ἴδιος, ὁ, θεριστής, εἰς,
 ..χερόβολα, ἢ, μάτσα, μὲ, θερισμένους, στάχυν,
 ..ὡς, τό, εἰς, τὴν, σελίδα, 14, ἐκτινιζόμεναι..
 ..χερόβολο, —.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

..Συνεκεντρώνοντο, εἰς, ὠρισμένον, μέρος, τοῦ,
 ..ἀγροῦ, ἔλα, τὰ, σχηματιζόμενα, δεμάτια, ,
 ..Ἐτοποθετοῦντο, εἰς, σχῆμα, κώνου, μὲ, τὸν,
 ..στάχυν, εἰς, τό, ἐσωτερικόν, τοῦ, κώνου, —...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ἀπὸ, τό, 1945, καὶ, ἐντεύθεν, —

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἡ σπορά τῆς πατάτας γίνεται τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον μὴτα ἑκάστου ἔτους. —

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

.. Μὲ σκαπάνην ὡς ὁ ἐξ. τὴν σελίδα 11...

.. εἰκονιζόμενος κασμάς. —

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνιθίζεται παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, ρίκον); Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Διὰ τὸ δέσιμον τοῦ χόρτου ἔκρη-
 σιμοποιεῖτο ἐκεῖ ξύλιναι κιβώτιοι σκήματος..
 ὁρθογωνίαι παραλληλεπίπεδα, κατασκευασθ-
 μένοι ἐκ ξυλίνων σανίδων. —

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

.. Μετεφέροντο εἰς τὸ άλώνι. —

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν ὅπου ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως,

.. Θεμωνιά. Ἡ τοποθέτησις τῶν πρὸς ἄλω-
 νισμόν δεματίων γίνεται εἰς σχῆμα κύκλου. —

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνα διὰ τὸν ἄλωνα-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

.. Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἄλωνα διὰ τὸν ἄλωνισμόν
 τῶν δημητριακῶν. —

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; .. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ ὡς καὶ ..

.. εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας. —

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τὸ ἀλώ-
 νι ἀνήκει εἰς περισσοτέρας οἰκογενείας. Ἡ σειρά
 καὶ ὁ χρόνος χρήσεως τοῦ ἀλωνιοῦ ἐπαφίεται
 εἰς τὴν κρίσιν τῶν οἰκογενειῶν. —*
- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεῖται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀρχεῖται
 ἀπὸ ἀρχαίαν Ἰουλίαν μέχρι τέλους Ἰουλίαν. —*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Χωματάλωνο καὶ
 πετράλωνο ὡς ἑνωτέρω περιγράφεται.*

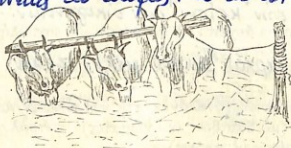
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
 ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ σιμὴν διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων) *Πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ
 γίνεται καθαρισμός τοῦ πετράλωνο καὶ
 τοῦ χωματάλωνο. —*

- 9) Ἡ ὡς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλώ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Η τοποθέτησις τῶν δεματιῶν γίνεται ἑκατέ-
ρῳθεν τῷ ἀλωοστυλῷ ἐν σχῆμα κώνου...
Τὸ ἀλῶνισμα τῶν σταχυῶν γίνεται ἐπὶ τῆς
ἐπιφανείας τοῦ ἔδαφος καὶ τοῦ αλωνῶ. —

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφεραμένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ἑλκινὸς στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στίγερρος,
στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ οὗλου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὸ ἀλῶνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμο-
ποιήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.) γίνεται ὡς
ἐν τῷ ἀνωτέρω σχεδιαγράμῳ καὶ ὡς ἀνω-
τέρω περιγράφεται.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἑκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουλκιάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἄλωνισμός ἀρχίζει τὴν 5^{ην} πρῶινὴν ὥραν...
καὶ διακόπτεται τὴν 8^{ην} μεσημεριανήν...
ἔπειτα... —

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποion, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον καλῶ-
μενον δικράνι ὡς τὸ κατωτέρω εἶπον...
Ἰσόμενον. —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

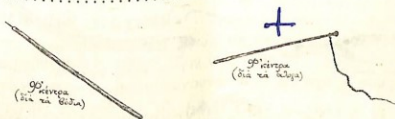
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποion διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

Ὁ γεωργὸς ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου
μὲ τὸ δικράνι τοὺς ἀκόπους στάχυν. —

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι ἄλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα παλαιὰ
βουκέντρι, μῆκος 1,5 μέτρων ὡς εἰς τὴν
σελίδα 23 εἰκονισμένη φ' κέντρα (διὰ τὰ
ἀλογα). —

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Μία στρῶσις καθ' ἡμέραν.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίγεται), χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). *Εἰς τὸ ἀλώνι. Ἐγίνετο χρήσις κοπάνου. περὶ φακῆς, ρεβιθῶν, καὶ κινῶν, φασελίων.*

κόπανοι ἐτραγγαῖοι

ξύλο κομωμένο διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Μοιταὶ ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
 μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος,
 παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) **Τὸ κοπάνισμα**
ἐγένετο ἀπ' αὐθείας ἐπὶ τῷ ἐδαφός. Ἐκοπάνησαν
τρεῖς σφύρες τὴν ἡμέραν. Τὸ κοπάνισμα ἀπεβόη
ἐν τῶν χωρισμῶν πᾶν καρπὸν καὶ ἐν τὴν ἀχυροποι-
ῶν. αὐτὸν σαχνύει.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
 ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
 συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
 Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
 ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι σταχύες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
 Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται
 τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :
 θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνη, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνη)
 καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. **Μὲ τὸ φικιάρ (ξ' ἀέτιον), ὡς**
τὸ κατωτέρω ἐκκινημένοι καὶ σημειωθέν.
Διὰ τοῦ σταυρεῦ.

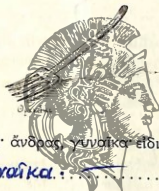

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτὺ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρῃ, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ὁ σχηματίζ-
μενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στερεογύλου.*.....
.....
.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Μὲ φτυὰρι ὡς
τὸ εἰς τὴν δεξίδα 25. εἰκοσιόμενον καὶ
σημειωθέν διὰ τοῦ σταυροῦ.*.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
Ἄνδρας καὶ γυναῖκα......
.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἷς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
*Τὰ χατάρια τεμάχια τῶν σταχύων καὶ δευτέρα μετὰ
τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ.....
λέγονται κότεις.*.....
.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; Ἡ δια-

λογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων γίνονται μὲ κόσκινα καὶ ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρον κατὰ τὸ ἀνέμισμα —

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρον· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

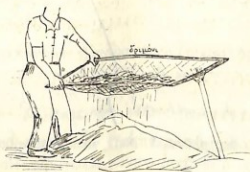
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλαιο δερμόνι

κοῦρος ἢ ἀνύλορος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) "Οταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσήκοντες καὶ ἀρπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ο. καρπὸς σχηματίζεται.

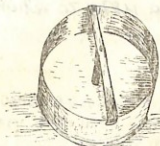
ἐν σωρῷ. μὲ φτυάρι. Ἐμπηγνύεται ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος.

(φτυάρι).

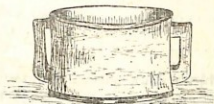
- 8) "Α λ λ α ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

μίσκοις

κούτλις

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) α) τὸ παπαδιάτικο. β) τὸ ἀγροφυλα-

κιάτικο. γ) τὸ γυφτιάτικο. —

Μέτρα τῶν δημητριακῶν : ἡ βεδωρία χωρητικότητος 10 ὀκάδων. σχήματος κυλίνδρου. —

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) δ) καρπὸς ἀπεθηκεύετο ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας. εἰς τὰ ἀμπάρια. —

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Τό... ἄχυροι ἀπεδοκύντω...
ἐν ἀποθήκῃ (ἀχυρῶν) ἐν τῷ τοῦ χυρίου —

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογή τοῦ σπόρου ἐγίνετο μετὰ τὸ ἀλώνισμα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ; ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν' παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖου μέρους ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ᾠδαί, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

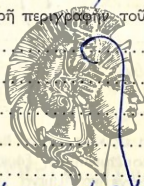
2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημείωση: Ἡ συλλογὴ διαί: 1) Τὰ γεωργικὰ
κτήνηματα πρὸ τοῦ 1920, 2) Θερισμὸν ἐγένετο
ἐν Χλιμυριτῇ - Φλωριάδος - Αἰτωλοακαρτανίας
παρὰ τοῦ Ἀντωνίου Χριστοδωλίου, κατοικοῦ
Φλωριάδος - Αἰτωλοακαρτανίας, ἐτῶν 54, Α' Δημοτικῆς.
[Γεώργιος Ν. Κωσταβασίλης, διδάσκαλος. Ἡ συ-
λλογὴ αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 3-23 Δεκεμβρίου 1969]
β) Ἡ συλλογὴ διαί: 1) Ἀθωπομὸν 2) Ἐστίας πυρὰς
ἐγένετο ἐν Χλιμυριτῇ - Φλωριάδος - Αἰτωλοακαρ-
τανίας παρὰ τοῦ Εὐαγγέλιου Καραδήμα, κατοικοῦ
Φλωριάδος - Αἰτωλοακαρτανίας, ἐτῶν 60, ἀγράμματός.
[Γεώργιος Ν. Κωσταβασίλης, διδάσκαλος. Ἡ συλλογὴ
αὕτη ἐγένετο ἀπὸ 1-31³² Ἰανουαρίου 1970]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ